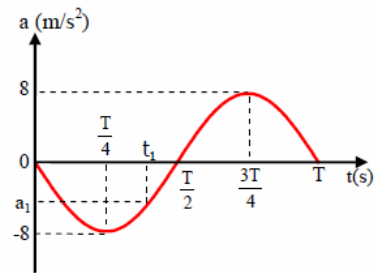

Άσκηση 2^η στις θεμελιώδεις έννοιες της ΑΑΤ.

Σώμα μάζας $m=0,4\text{kg}$ εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση και σε χρόνο $t=10\pi\text{s}$ διέρχεται από ακραία θέση της τροχιάς του $N=20$ φορές έχοντας εκτελέσει ακέραιο πλήθος πλήρων ταλαντώσεων. Αν η γραφική παράσταση της επιτάχυνσης σε συνάρτηση με το χρόνο είναι όπως στο διάγραμμα του σχήματος και τη χρονική στιγμή t_1 η επιτάχυνση έχει αριθμητική τιμή $a_1 = -\omega v_1$ όπου $\omega =$ η κυκλική συχνότητα της ταλάντωσης και

$v_1 =$ η ταχύτητα του σώματος τη χρονική στιγμή t_1 :

- i) Να υπολογιστεί η κυκλική συχνότητα ω της απλής αρμονικής ταλάντωσης.
- ii) Να υπολογιστεί η απομάκρυνση του σώματος x_1 , η ταχύτητά του v_1 και η επιτάχυνσή του a_1 τη χρονική στιγμή t_1 .
- iii) Να γίνει η γραφική παράσταση της απομάκρυνσης και της συνισταμένης δύναμης σε συνάρτηση με το χρόνο.
- iv) Να γίνει η γραφική παράσταση της συνισταμένης δύναμης σε συνάρτηση με την ταχύτητα $\Sigma F = \Sigma F(v)$.
- v) Να υπολογιστεί το μέτρο της μεταβολής της ορμής του σώματος στο χρονικό διάστημα $\Delta t = \frac{3T}{4} - t_1$

ΛΥΣΗ

- i) Σε κάθε περίοδο T το σώμα βρίσκεται σε ακραία θέση της τροχιάς του 2 φορές. Άρα:

$$T = \frac{2t}{N} \Rightarrow T = \frac{2 \cdot 10\pi}{20} \Rightarrow T = \pi \text{ s} \Rightarrow \frac{2\pi}{\omega} = \pi \Rightarrow \omega = 2 \text{ rad / s} \quad (1)$$

- ii) Το μέτρο της μέγιστης επιτάχυνσης $|a_{\max}|$ από το διάγραμμα είναι:

$$|a_{\max}| = 8 \text{ m / s}^2 \Rightarrow \omega^2 A = 8 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} 4A = 8 \Rightarrow A = 2 \text{ m} \quad (2)$$

Από τη δοθείσα σχέση $a_1 = -\omega v_1$ και την $a_1 = -\omega^2 x_1$ προκύπτει: $-\omega^2 x_1 = -\omega v_1 \Rightarrow v_1 = \omega x_1 \quad (3)$.

Από τη σχέση $v_1 = \pm \omega \sqrt{A^2 - x_1^2} \stackrel{(3)}{\Rightarrow} \omega x_1 = \pm \omega \sqrt{A^2 - x_1^2} \Rightarrow \omega^2 x_1^2 = \omega^2 (A^2 - x_1^2) \Rightarrow$

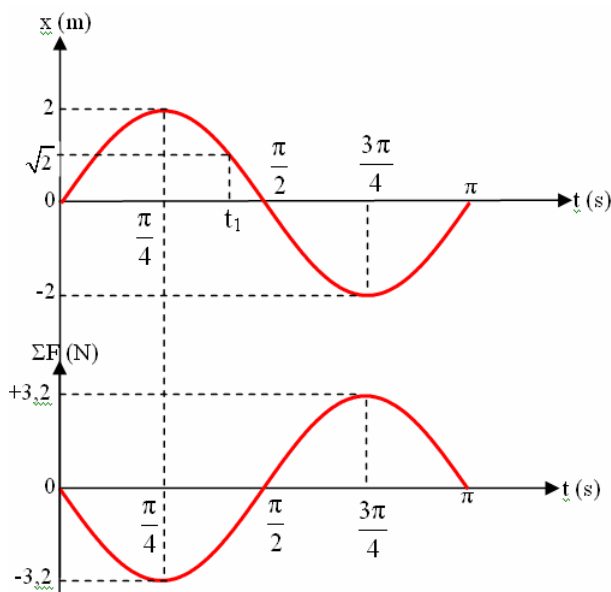
$$x_1^2 = A^2 - x_1^2 \Rightarrow 2x_1^2 = A^2 \Rightarrow x_1 = \pm \frac{A\sqrt{2}}{2} \stackrel{(2)}{\Rightarrow} x_1 = \pm \sqrt{2} \text{ m}.$$

Επειδή τη χρονική στιγμή t_1 η επιτάχυνση είναι αρνητική ($a_1 < 0$) η απομάκρυνση του σώματος πρέπει να είναι θετική $x_1 > 0$. Άρα $x_1 = \sqrt{2} \text{ m}$.

Από την (3) με αριθμητική αντικατάσταση: $v_1 = 2\sqrt{2} \text{ m / s} \quad (4)$ και από την

$$a_1 = -\omega v_1 \stackrel{(4)}{\Rightarrow} a_1 = -2 \sqrt{2} \cdot 2 \Rightarrow a_1 = -4\sqrt{2} \text{ m / s}^2.$$

- iii) Οι γραφικές παραστάσεις της απομάκρυνσης $x=2\eta\mu 2t$ (S.I) και της συνισταμένης δύναμης $\Sigma F = -3,2\eta\mu 2t$ (S.I) σε συνάρτηση με το χρόνο είναι:

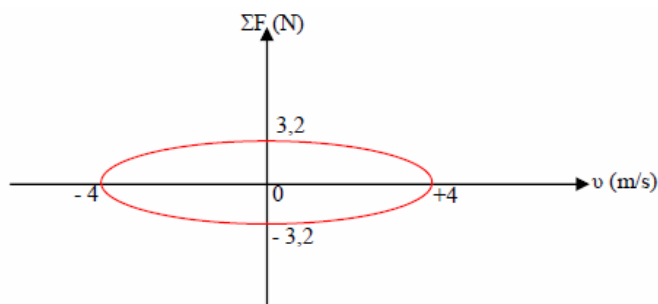
iv) Η συνισταμένη δύναμη της ταλάντωσης δίνεται και από το 2^ο νόμο του Newton: $\Sigma F=ma$. Από τη σχέση

$$a = \pm \omega \sqrt{v_{\max}^2 - v^2} \text{ προκύπτει } \Sigma F = \pm m\omega \sqrt{v_{\max}^2 - v^2} \text{ και με αριθμητική αντικατάσταση:}$$

$$\Sigma F = \pm 0,8\sqrt{16 - v^2} .$$

Η γραφική παράσταση $\Sigma F = \Sigma F(v)$ είναι έλλειψη και φαίνεται στο διάγραμμα:

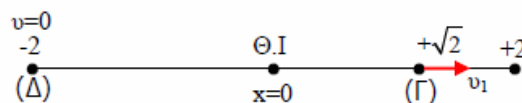
$v(\text{m/s})$	-4	0	+4
$\Sigma F(\text{N})$	0	2,56	0

v) Το μέτρο της μεταβολής της ορμής του σώματος είναι

$$|\Delta \vec{P}| = |\vec{P}_\tau - \vec{P}_\alpha| \quad (7) . \text{ Τη χρονική στιγμή } t_1 \text{ το σώμα}$$

βρίσκεται στη θέση $x_1 = +\sqrt{2}$ (ΘΕΣΗ Γ) και έχει ταχύ-

τητα $v_1 = 2\sqrt{2}$ m/s και από τη γραφική παράσταση της $x=x(t)$ φαίνεται ότι τη χρονική στιγμή $t_2 = \frac{3T}{4}$ το

σώμα βρίσκεται στη θέση $x_2 = -2\text{m}$ (ΘΕΣΗ Δ) όπου έχει ταχύτητα $v_2 = 0$ διότι είναι ακραία θέση της τροχιάς.

$$\text{Από (7): } |\Delta \vec{P}| = |0 - mv_1| \Rightarrow |\Delta \vec{P}| = mv_1 \stackrel{(4)}{\Rightarrow} |\Delta \vec{P}| = 0,8\sqrt{2} \text{ kg m / s} .$$

Υλικό Φυσικής - Χημείας.

Επειδή το να μοιράζεσαι πράγματα, είναι καλό για όλους....

Επιμέλεια

Ε. Στεργιάδης